

สภาพและปัญหาของการจัดการสอนซ่อมเสริมในโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดเทศบาลและเมืองพัทยา

นางสาวดาเรษฎ์ เผ่าพันธ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2536

ISBN 974-583-048-8

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

019345.

11๖๘๔๖๑๑๓

STATE AND PROBLEMS OF REMEDIAL TEACHING MANAGEMENT
IN PRIMARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE
MUNICIPAL AUTHORITY AND PATTAYA CITY

Miss. Dares Paopat

A Thesis Submitted in Partail Fulfillment of the Requirements

for the Degrees of Master of Education
Department of Educational Administration

Graduate School
Chulalongkorn University

1993

ISBN 974-583-048-8

หัวข้อวิทยานิพนธ์ สภาพและปัญหาของการจัดการสอนซ่อมเสริมในโรงเรียน
 ประถมศึกษา สังกัดเทศบาลและเมืองพัทยา
โดย นางสาวดาเรษฎ์ เผ่าพันธ์
ภาควิชา บริหารการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.บุญมี แฉะยอด

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยเป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

.....*ดร.ถาวร วัชรภักย์*.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรภักย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....*ดร.อมรชัย ตันติเมธ*.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.อมรชัย ตันติเมธ)

.....*ดร.บุญมี แฉะยอด*.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.บุญมี แฉะยอด)

.....*ดร.ใจทิพย์ เข็วรัตน์พงษ์*.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ใจทิพย์ เข็วรัตน์พงษ์)

ศูนย์วิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงฉบับเดียว

ดาเรชฎี เผ่าพัฒน์ : สภาพและปัญหาของการจัดการสอนซ่อม เสริมในโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัด เทศบาลและ เมืองพัทยา (STATE AND PROBLEMS OF REMEDIAL TEACHING
MANAGEMENT IN PRIMARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE MUNICIPAL
AUTHORITY AND PATTAYA CITY) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.บุญมี เจริญยศ, 207 หน้า.
ISBN 974-583-048-8

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาของการจัดการสอนซ่อม เสริมในโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัด เทศบาลและ เมืองพัทยา กลุ่มตัวอย่างประชากร ซึ่งเป็นผู้บริหารโรงเรียน จำนวน
473 คน และครูผู้สอนจำนวน 473 คน จาก 473 โรงเรียน ใช้แบบสอบถามในการรวบรวมข้อมูล
วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ

ผลการวิจัยปรากฏดังนี้ :

1. สภาพการจัดการสอนซ่อม เสริม ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีการกำหนดจุดมุ่งหมาย
การจัดการสอนซ่อม เสริม เพื่อแก้ไขข้อบกพร่องและปัญหาในการ เรียนของนักเรียน มีการวินิจฉัยข้อมูลเกี่ยวกับ
นักเรียน ซึ่งผู้บริหารและครูผู้สอนร่วมกันวินิจฉัย โดยพิจารณาจากผลการทดสอบระหว่างเรียน จัดสอน
ซ่อม เสริมโดยแบ่งนักเรียนตามระดับชั้น เรียน /ห้องเรียน มีการประชุมครูเพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับ
หลักการ จุดมุ่งหมาย และวิธีดำเนินการ โดยมีครูประจำวิชา เป็นผู้ดำเนินการและสอนซ่อม เสริม กำหนด
เวลาโดยการประชุมครูที่เกี่ยวข้อง สถานที่ใช้ ได้แก่ ห้องเรียนปกติ กำหนดจุดประสงค์ตามข้อบกพร่องของ
นักเรียนที่พบ การติดตามและประเมินผลใช้การตรวจสอบบันทึกการสอนซ่อม เสริมและการทดสอบความ
ก้าวหน้าในการ เรียนของนักเรียน เป็นระยะ ๆ และประเมินผลโดยการอภิปรายร่วมกันของครูที่สอนในกลุ่ม
ประสบการณ์เดียวกันและการตรวจผลงาน

2. ปัญหาการจัดการสอนซ่อม เสริม ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาในการวินิจฉัยข้อมูล เกี่ยวกับนักเรียน
ได้แก่ ข้อมูลที่ใช้ในการวินิจฉัยข้อมูล เกี่ยวกับนักเรียนไม่เพียงพอ ปัญหาในการเตรียมการสอน ได้แก่
การทำความเข้าใจกับผู้เกี่ยวข้องยังไม่ทั่วถึง ผู้รับผิดชอบมีความรู้ในการดำเนินการไม่เพียงพอ ครูผู้สอน
มีชั่วโมงสอนมาก มีหน้าที่รับผิดชอบและงานพิเศษมากเกินไป และการบริการ เอกสารให้ความรู้สำหรับ
ครูศึกษาด้วยตนเองไม่เพียงพอ ปัญหาในการดำเนินการสอนซ่อม เสริม ได้แก่ การอภิปรายร่วมกันของครูที่
สอนกลุ่มประสบการณ์เดียวกันยังทำได้น้อย การฝึกอบรมเกี่ยวกับวิธีสอนซ่อม เสริมมีน้อย ปัญหาในการติดตาม
และประเมินผลการจัดการสอนซ่อม เสริม ได้แก่ ครูผู้สอนไม่ได้จัดทำบันทึกการสอนซ่อม เสริม และการสำรวจ
ความคิดเห็นของนักเรียนที่ เข้ารับการสอนซ่อม เสริมยังไม่ทั่วถึง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา บริหารการศึกษา
สาขาวิชา นิเทศการศึกษาระดับพัฒนาหลักสูตร
ปีการศึกษา 2535

ลายมือชื่อนิติ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

C441675 : MAJOR SUPERVISION AND CURRICULUM DEVELOPMENT
KEY WORD: REMEDIAL TEACHING MANAGEMENT

DARES PAOPAT : STATE AND REMEDIAL TEACHING MANAGEMENT IN PRIMARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE MUNICIPAL AUTHORITY AND PATTAYA CITY. THESIS ADVISOR : ASSO.PROF.BOONMEE NENYOD, Ed.D. 207 PP.
ISBN 974-583-048-8

The purposes of this study were to investigated state and problems of remedial teaching in primary schools under the jurisdiction of the Municipal Authority and Pattaya City. Samples of this study were composed of school administrators and teachers from 473 schools. A questionnaire method was used for gathering data. Data were analyzed by using percentage.

The research findings were reported as follows :

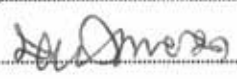
1. With regards to the state of remedial teaching the findings revealed that most schools set their remedial teaching objectives for correcting student learning inferior and problems by which were identified by school administrators and teachers through formative tests, remedial classes were organized according to grade level. Teachers meetings were held for informing remedial teaching principles, objectives and implementation. The subject - teachers were responsible for both implementing and teaching. Teaching schedules were decided by assigned teachers through meeting and classroom were used for teaching. Teaching objectives were set up according to students inferior. A follow - up were conducted through lesson plan checking and follow - up were conducted through lesson plan checking and formative tests results. An evaluation was made through discussing and test results.

2. Concerning the problems in remedial teaching, the results showed that ; A problem of insufficient data was found in identifying students inferior whereby communicating among assigned teachers, insufficient knowledge regarding remedial teaching, heavy teaching assignment, and insufficient documents for assigned teachers were reported to be problems at the preparation stage. The problems at the implementation stage were less sessions held for dicussion, and less of training on remedial teaching methodology, while there were no lesson plans among assigned teachers, and limited amount of students surveys were among problems reported at the evaluation stage.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา บริหารการศึกษา
สาขาวิชา นิเทศการศึกษาและพัฒนาระดับสูง
ปีการศึกษา 2535

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม -

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยได้รับความกรุณาเอาใจใส่ให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะ ตลอดจนการตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ เป็นอย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.บุญมี เฒะยอด อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์เป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้กรุณาตรวจแก้ไข ปรับปรุง และให้ข้อเสนอแนะในการสร้างเครื่องมือวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณผู้บริหาร โรงเรียน และครูผู้สอนที่ทำหน้าที่ครูวิชาการโรงเรียนในสังกัดเทศบาลและเมืองพัทยาทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการให้ข้อมูลเพื่อการวิจัย

ความดีทั้งหลายอันเกิดจากผลการวิจัยนี้ ขอมอบแต่คุณพ่อ คุณแม่ และพี่-น้อง ผู้ซึ่งให้การสนับสนุนและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดมา

และเนื่องจากทุนการวิจัยครั้งนี้ บางส่วนได้รับมาจากทุนอุดหนุนการวิจัยของบัณฑิตวิทยาลัย จึงขอขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัยมา ณ ที่นี้ด้วย

ดาเรษฎ์ เว้านันท์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญแผนภูมิ	ฉ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	6
ขอบเขตของการวิจัย	7
คำนิยามที่ใช้ในการวิจัย	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	8
วิธีดำเนินการวิจัย	8
การนำเสนอผลการวิจัย	10
2 ทฤษฎี หลักการ แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
ความหมายของการสอนซ่อมเสริม	11
ความจำเป็นของการสอนซ่อมเสริม	14
หลักการของการสอนซ่อมเสริม	17
จุดมุ่งหมายของการสอนซ่อมเสริม	29
ประเภทของการสอนซ่อมเสริม	31
ขั้นตอนดำเนินการจัดสอนซ่อมเสริม	34
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	58
ปัญหาการจัดสอนซ่อมเสริม	65

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
3	วิธีดำเนินการวิจัย	70
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	70
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	71
	การสร้างเครื่องมือในการวิจัย	71
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	72
	การวิเคราะห์ข้อมูล	72
	สถิติที่ใช้ในการวิจัย	73
4	การวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิเคราะห์ข้อมูล	74
	ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	74
	ตอนที่ 2 การวิเคราะห์เกี่ยวกับสภาพการจัดสอนซ่อมเสริม	80
	ตอนที่ 3 การวิเคราะห์เกี่ยวกับปัญหาการจัดสอนซ่อมเสริม	110
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	130
	สรุปผลการวิจัย	132
	อภิปรายผล	135
	ข้อเสนอแนะ	142
	รายการอ้างอิง	144
	ภาคผนวก ก	149
	ภาคผนวก ข	151
	ภาคผนวก ค	177
	ภาคผนวก ง	180
	ประวัติผู้เขียน	207

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	สภาพภาพของผู้บริหารโรงเรียน	75
2	สภาพภาพของครูผู้สอนที่ทำหน้าที่ครูวิชาการโรงเรียน	78
3	การปฏิบัติตามหลักการจัดสอนซ่อมเสริม	81
4	การปฏิบัติตามจุดมุ่งหมายการจัดสอนซ่อมเสริม	84
5	การปฏิบัติในการวินิจฉัยข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียน	86
6	การปฏิบัติในการเตรียมการสอนซ่อมเสริม	89
7	การปฏิบัติในการดำเนินการสอนซ่อมเสริม	98
8	การปฏิบัติในการติดตามและประเมินผลการจัดสอนซ่อมเสริม	107
9	ปัญหาในการวินิจฉัยข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียน	110
10	ปัญหาในการเตรียมการสอนซ่อมเสริม	113
11	ปัญหาในการดำเนินการสอนซ่อมเสริม	121
12	ปัญหาในการติดตามและประเมินผลการจัดสอนซ่อมเสริม	128

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่		หน้า
1	แผนภูมิแสดงระบบการสอนซ่อมเสริมของ ลือชา สร้อยพาน	38
2	รูปแบบการจัดกิจกรรมการสอนซ่อมเสริมในโรงเรียนประถมศึกษา ...	39

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย